INTELIGENȚA VIZUAL-SPAȚIALĂ ÎN ASISTENȚA PSIHOPEDAGOGICĂ (CES)

PROF. BUT GEORGETA

COLEGIUL NAȚIONAL „LUCIAN BLAGA" SEBEȘ

AUGUST 2026

DESCRIERE: Acest material examinează inteligența vizual-spațială și rolul ei în asistența psihopedagogică pentru elevii cu CES. Studiul explică procesele neurologice asociate, modul în care se formează gândirea tridimensională și oferă metode practice de dezvoltare a acestei inteligențe prin activități vizuale.

Inteligența vizual-spațială are în vedere exerciții de gândire vizuală prin folosirea culorilor, recunoașterea cu ușurință a figurilor geometrice, a dimensiunilor, relatarea unor povestiri în imagini, realizarea unor colaje, hărți, diagrame, grafice, filme, fotografii.

Cei ce au dezvoltat acest tip de inteligență au darul imaginilor, percepând cu deosebită acuitate culorile, liniile, formele, spațiul și relațiile dintre aceste elemente. Sunt oamenii care înțeleg cel mai bine lumea prin intermediul vizualizării și orientării spațiale. Ei gândesc în imagini și au darul de a percepe cu acuratețe lumea vizuală și capacitatea de a gândi tridimensional.

Capacitatea de rezolvare a problemelor spațiale este necesară pentru navigație în utilizarea sistemelor de notare spațială a hărților. Alte tipuri de capacități de rezolvare a problemelor spațiale sunt implicate în vizualizarea unui obiect văzut din diferite unghiuri și în jocul de șah. Artele vizuale apelează, de asemenea, la această inteligență în utilizarea spațiului.

„*Dovezile rezultate din cercetări asupra creierului sunt clare și convingătoare. Așa cum regiunile mediane ale cortexului cerebral stâng au fost - în decursul evoluției – selectate ca sediu al proceselor lingvistice la dreptaci, regiunile posterioare ale cortexului cerebral drept se dovedesc cruciale pentru procesarea spațială. Deteriorarea acestor regiuni poate afecta*

capacitatea persoanei de a-și găsi drumul, de a recunoaște fețe sau scene sau de a remarca detalii subtile"[1].

Howard Gardner menționează că populațiile de nevăzători oferă o ilustrare a distincției dintre inteligența spațială și percepția vizuală: „*un nevăzător poate recunoaște formele printr-o metodă indirectă: trecându-și mâna peste obiect traduce lungimea în durata mișcării, pe care o traduce la rândul său în dimensiunea obiectului. Pentru nevăzător, sistemul de percepție tactilă echivalează modalitatea vizuală pentru un văzător. Analogia între raționamentul spațial al nevăzătorului și raționamentul spațial al surzilor este notabilă*"[2].

Pentru valorificarea și dezvoltarea acestui tip de inteligență, sunt recomandate sarcini de tipul: stabilirea decorurilor și a costumelor pentru o scenetă sau o piesă de teatru, corelarea unor evenimente sau personaje cu un cod al culorilor, construirea unor descrieri din perspective diferite, ilustrarea unor cărți, construirea unor labirinturi în care să introducă personaje din texte citite.

Cei ce au dezvoltat acest tip de inteligență pot fi: pictori, arhitecți, fotografi, artiști, piloți, ingineri mecanici, sculptori, grădinari, cartografi, proiectanți, graficieni etc.

---

[1] Howard Gardner, *Inteligențele multiple. Noi orizonturi*, traducere de Nicolae Damaschin, București, Editura Sigma, 2006, pp. 22-23.

[2] *Ibidem*, p. 23.